

Ο Πρόεδρος

Προς τους Υπουργούς:
- Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα
- Ανάπτυξης & Επενδύσεων,
κ. Άδωνι Γεωργιάδη

Κοινοποίηση:
Επιμελητήρια - μέλη ΚΕΕΕ

Αθήνα, 22 Απριλίου 2020
Αριθ. Πρωτ.: 1329

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί,

Κατά γενική ομολογία η Ελλάδα με τα μέτρα που έλαβε κατάφερε να αντιμετωπίσει με επιτυχία την υγειονομική κρίση, περιορίζοντας κάτω από τον παγκόσμιο μέσο όρο τόσο την εξάπλωση στον πληθυσμό της του Covid-19, όσο κυρίως και τη θνησιμότητα από τον ιό.

Δυστυχώς, όμως, οι προβλέψεις για την ελληνική οικονομία την επόμενη ημέρα είναι εξαιρετικά δυσοίωνες. Ενδεικτικά σας αναφέρω, όπως προφανώς γνωρίζετε, ότι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην έκθεση World Economic Outlook προβλέπει ότι η ύφεση στην Ελλάδα για το 2020 θα φτάσει το 10% και η ανεργία θα εκτιναχθεί στο 22,3% από 17,% που ήταν το 2019. Επίσης, δυσοίωνες είναι οι εκτιμήσεις μεγάλων ξένων οίκων. Ενδεικτικά, η Morgan Stanley προβλέπει ύφεση για την ελληνική 5,2% το τρέχον έτος. Η HSBC προβλέπει πτώση του ελληνικού ΑΕΠ 6%, ποσοστό που η Goldman Sachs ανεβάζει στο 9%. Εξαιρετικά δυσοίωνη είναι η πρόβλεψη της Unicredit η οποία εκτιμά ότι το ελληνικό ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 18,6% το 2020.

Εάν επαληθευθούν οι δυσοίωνες αυτές προβλέψεις για την ελληνική οικονομία, οι επιχειρήσεις που θα πληγούν θα είναι εκατοντάδες χιλιάδες, όπως και οι άνεργοι που θα προκύψουν.

Τα μέτρα που ελήφθησαν κατά το προηγούμενο διάστημα και εξακολουθούν να λαμβάνονται από την πολιτεία για τη στήριξη επιχειρήσεων και πολιτών, κινούνται βέβαια προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά είναι πλέον προφανές ότι δεν επαρκούν για να αναστρέψουν το αρνητικό κλίμα στην αγορά.

Κομβικό ρόλο στην προσπάθεια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και των επιχειρήσεων την επόμενη ημέρα καλείται να διαδραματίσει το ελληνικό

τραπεζικό σύστημα. Η κυβέρνηση με δεδομένη την πρόθεση της ΕΕ - για αυτή την περίοδο της κρίσης - να «παραχωρήσει» ευελιξία στις κεντρικές τράπεζες των χωρών-μελών, θα πρέπει να παρέμβει για την λήψη μέτρων που θα διασφαλίσουν την παροχή ρευστότητας από τις τράπεζες στις επιχειρήσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις που προκλήθηκαν από την πανδημία.

Στο πλαίσιο αυτό, πρωτίστως, θα πρέπει οι ελληνικές τράπεζες:

- Να χορηγήσουν δάνεια στις επιχειρήσεις που δεν είναι «κόκκινες» σήμερα ή δεν ήταν «κόκκινες» μέχρι την έναρξη της υγειονομικής κρίσης.
- Τα δάνεια αυτά θα πρέπει να έχουν την ΑΝΕΚΚΛΗΤΗ ΕΓΓΥΗΣΗ του ελληνικού Δημοσίου, τουλάχιστον για το 80% του χορηγούμενου κεφαλαίου.
Η ανέκκλητη εγγύηση κρίνεται άκρως απαραίτητη, γιατί σε διαφορετική περίπτωση σε αυτή την εξαιρετικά δυσμενή συγκυρία οι τράπεζες δε θα προχωρήσουν στην επιχορήγηση των επιχειρήσεων, τουλάχιστον στο εύρος που απαιτείται.
- Βεβαίως, γνωρίζοντας και την κατάσταση των ελληνικών τραπεζών, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να υποχρεωθούν να δώσουν τα συγκεκριμένα κεφάλαια ανάλογα με το ύψος των δανειακών χαρτοφυλακίων τους.
- Θα πρέπει βεβαίως, για τη διασφάλιση και των τραπεζών, να υπάρξουν συγκεκριμένα κριτήρια που θα αποκλείουν τη δημιουργία πρόσθετων προβλημάτων στα χαρτοφυλάκιά τους. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι «ελαστικά» για τις επιχειρήσεις, καθώς ούτως ή άλλως, τα χορηγούμενα δάνεια θα είναι υπό την ανέκκλητη εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 80%.
- Προς εξυπηρέτηση των δανειοδοτούμενων επιχειρήσεων, τα συγκεκριμένα εγγυημένα δάνεια τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν θα πρέπει να τα αθροίζουν στο πλαφόν χορηγήσεων προς κάθε επιχείρηση προκειμένου να καταστεί δυνατή σε όσο μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων μπορεί, η χορήγησή τους.
- Η διάρκεια αυτών των δανείων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον δεκαετής (120 μήνες).
- Το επιτόκιο θα πρέπει να είναι καθαρά και μόνο το Euribor.
- Τα κριτήρια για την παροχή αυτών των εγγυημένων από το ελληνικό Δημόσιο χορηγήσεων, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης κράτους, τραπεζών και θεσμικών φορέων των επιχειρήσεων.

Με τη θέσπιση μιας τέτοιας δράσης από μέρους των τραπεζών, σημαντικά μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τα μεγάλα προβλήματα ρευστότητας που τους δημιουργήθηκαν από τις επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην οικονομία και την αγορά.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥΣ

Ένα άλλο μεγάλο ζήτημα που απασχολεί τις επιχειρήσεις σήμερα εν μέσω της νέας κρίσης είναι η άρση της προστασίας από τους πλειστηριασμούς.

Η πρότασή μας είναι να υπάρξει αναστολή τουλάχιστον μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ παράλληλα, αυτή την περίοδο να σταματήσει η πώληση δανείων σε funds από τις ελληνικές τράπεζες.

Λόγω του εκτάκτου αυτού παγκοσμίου γεγονότος, μια τέτοια ρύθμιση θα πρέπει να γίνει αποδεκτή και από τους θεσμούς με την ελληνική κυβέρνηση να ασκεί όσο μεγαλύτερη πίεση μπορεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Ταυτόχρονα, βέβαια, θα πρέπει να ψηφιστεί άμεσα ο νέος πτωχευτικός κώδικας, ο οποίος συνδυαστικά με τα προαναφερόμενα μέτρα μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα.

Να επισημάνω ότι ιδιαίτερα το ζήτημα του «παγώματος» των πλειστηριασμών είναι άκρως αναγκαίο, με δεδομένο ότι αυτή την περίοδο θα μπορούσε να θεωρηθεί και καταχρηστικός από μέρους των τραπεζών ο πλειστηριασμός ακινήτων σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές.

Παράλληλα, οι τράπεζες θα πρέπει να αντιμετωπίσουν με ακόμη μεγαλύτερη ευελιξία τα «κόκκινα» δάνεια και να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις με τους δανειολήπτες τους, χωρίς τη μεσολάβηση των funds.

ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Τέλος, θα πρέπει να εξετασθεί με πολύ μεγάλη προσοχή η σημερινή λειτουργία των διοικητικών συμβουλίων των τραπεζών που στην πλειοψηφία τους σήμερα, επί της ουσίας ελέγχονται από αλλοδαπά τραπεζικά στελέχη.

Σε αυτήν την εξαιρετικά δυσμενή συγκυρία, θα πρέπει να τα διοικητικά συμβούλια των τραπεζών να ανασυγκροτηθούν προκειμένου να αναλάβουν τα ηνία της διοίκησης ικανά και έμπειρα στελέχη από την ελληνική αγορά που γνωρίζουν την εγχώρια κατάσταση και μπορούν να προωθήσουν βέλτιστες λύσεις για την ενίσχυση των ελληνικών επιχειρήσεων προασπίζοντας ταυτόχρονα και τα συμφέροντα των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Είναι άκρως αναγκαίο οι ελληνικές τράπεζες να διοικούνται από Έλληνες που γνωρίζουν, όπως προανέφερα, τις ιδιαιτερότητες της οικονομίας μας και μπορούν να κάμψουν τις όποιες αντιρρήσεις και αντιστάσεις θα υπάρξουν από την πλευρά των ευρωπαϊκών θεσμών, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του SSM για τη διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής ενίσχυσης από το τραπεζικό σύστημα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Με εκτίμηση,

Κωνσταντίνος Μίχαλος